

Školitelský posudek diplomové práce Lenky Čvančarové

Postavy indický muslimů v povídkách hindské spisovatelky

Násiry Šarmové

FF UK, JJVA. 2017

Téma diplomové práce diplomantka se mnou konzultovala několikrát; měla zájem o muslimskou otázku v Indii a rovněž o literaturu. Dospěly jsme tedy k volbě tohoto tématu. Jelikož dílo Násiry Šarmové je rozsáhlé, vybraly jsme z něho čtyři sbírky povídek zejména uveřejněných počátkem 2. tisíciletí; jedna sbírka (Kamenná ulička) byla poprvé uveřejněna už v roce 1986. V té se Násira Šarmová věnovala pouze muslimské problematice, v ostatních převážně.

Diplomantka se mnou pravidelně konzultovala postup práce i některé problémy, které se vyskytly v překládání zejména hovorových úsloví. Postup byl bezproblémový.

Po úvodu v první kapitole autorka nastínila složení a situaci muslimské komunity v Indii jako takové, od jejích prvopočátků přes historickou situaci země až po postavení muslimů v nezávislé Indii, jak vypadá v realitě to, o čem Násira Šarmová píše. Dochází i k otázce hindštiny a urdštiny, neboť Násira Šarmová je muslimka, která píše hindsky. Autorka práce uvádí svůj názor (který plně podporuji), že urdština není jen plodem nucené komunikace domácího obyvatelstva s muslimy přicházejícími do Indie nejprve ve vojenských taženích., ale je to jazyk s propracovanou jazykovou strukturou, který se vyvíjel všude tam, kde bylo místní obyvatelstvo v kontaktu s přichozími muslimskými Turky a Peršany, zejména v severních částech Indie.

Poté stručně zmiňuje nejznámější muslimské spisovatele píšící hindsky, mezi něž patří právě Násira Šarmová.

Té je věnována rozsáhlá druhá kapitola, která je těžištěm práce. Autorka postupovala podle problémů, která prostřednictvím postav vystupují v povídkách do popředí. Nejprve je v každé z 9 podkapitol nastíněna společenská realita, týkajícího se toho kterého problému, a pak charakteristika osob a jejich úloh v jednotlivých povídkách. Nejobsáhlejší jsou podkapitoly 2.4 (Náboženské konflikty) a 2.5 (Chudoba), což odpovídá jak reálné situaci, tak pozornosti kterou této situaci věnovala Násira Šarmová.

Třetí kapitola je věnována jazyku Násiřiných povídek, zejména arabsko-perské slovní zásobě v hindských povídkách. Jelikož se děje povídek odehrávají v muslimském prostředí, je přirozené, že texty obsahují hojně arabsko-perských slov, zejména v přímé řeči. Práce

nepředkládá úplný výčet výpůjček, což by bylo vzhledem k zadání celkem zbytečné, ale podává hojnost příkladů, jak jsou výpůjčky používány. Dále jsou uvedeny příklady náboženských termínů a typicky muslimských obrátů a rčení, které se v hindských povídkách jiných autorů prakticky nevyskytují.

Ještě před závěrem práce je připojen vlastní diplomantčin překlad básně Násiry Šarmové, která shrnuje spisovatelčin postoj k její rodné Indii jako vlasti všech v ní žijících, a tak vlastně preventivně chrání Násiru před možným obviňováním, že je do muslimů zahleděná.

Jako příloha jsou přidány přehledy muslimské příbuzenské terminologie a kast v Uttarpradéši. Zejména s příbuzenskými názvy operuje Násira hodně často, a jsou velmi specifická od hinduistických většinou odlišná.

V práci je znát pravé zaujetí tématem, které jazykově nebylo nikterak snadné.

V textu práce se vyskytují drobné chyby hlavně v interpunkci. Téměř neexistují překlepy. Tu a tam se vyskytne drobná jazyková chyba: např. neexistuje slovech *chálá* ve smyslu prázdný, ale pouze *cháli* pro oba rody. Občas není dodržena důslednost v prepisech, občas stylistická neobratnost v překladech (např. s. 21 poslední odstavec)

Práce splnila zadaný cíl, doporučuji ji k obhajobě a navrhuji hodnocení
velmi dobře

V Praze 6. 9. 2017

PhDr. Dagmar Marková CSc.